

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ТА КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОНКОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ.

У 2007 році в Україні функціонувало (Табл. М1) 41 онкологічний диспансер, 1 міська онкологічна лікарня в м. Києві, 1 міська онкологічна лікарня в м. Дрогобичі Львівської області, 743 онкологічних відділень. (Табл. М2). В загально лікувальній мережі зареєстровано 2236 оглядових кабінетів.

Кількість онкологічних ліжок в закладах системи МОЗ України – 9338, радіологічних ліжок - 2693, забезпеченість – 2 та 0,6 на 10 населення тисяч відповідно; онкологічних та радіологічних ліжок загалом – 12031 або 2,6 на 10 тисяч населення (Табл. М3). Всього лікування онкологічних хворих у 2007 році здійснювалося на 12031 ліжках, при цьому забезпеченість на 10 тисяч населення складала 2,6 (Табл. М5). Ліжковий фонд для лікування онкологічних хворих порівняно з 2006 роком збільшився на 35 ліжок, або на 0,3%. В 2-х регіонах України із 27 (Рівненська та Черкаська області) відбулося незначне скорочення кількості ліжок; в 3 регіонах (Миколаївська, Харківська області та м. Севастополі – незначне збільшення.

Показник забезпеченості ліжками на 1000 захворілих у 2007 р. склав 78,1, що відповідає рівню 2006 року. Рівень забезпеченості зменшився у порівнянні з минулим роком у 11 регіонах України.

Якщо порівняти забезпеченість ліжками в 2000 році з 2005 роком, то цілком очевидно, що за 3 роки вона збільшилась в цілому по Україні. Проте, як і раніше, залишається низькою забезпеченість ліжками в Київській, Харківській, Херсонській областях, що в значній мірі зменшує можливості населення отримати кваліфіковану онкологічну допомогу.

В онкологічних диспансерах розгорнуто 9900 ліжок, в тому числі: 7263 онкологічних - для дорослих, 30 онкологічних - для дітей, 2283 радіологічних та 308 гематологічних (Табл. М6).

Середня чисельність днів зайнятості онкологічного ліжка становила в Україні в середньому 341,3 днів (у 2006 році – 338,8) (Табл. М7). З перевантаженням працювали ліжка в Кіровоградській області (384), Донецькій (365,6), Тернопільській (362,8), Чернівецькій (358,5), Одеській (354,3). З недовантаженням – Закарпатська (266,9), Івано-Франківській – (299,).

Середня тривалість перебування хворих на ліжку складає 12,9 днів. Найменший термін лікування у Харківській області (9,8), найбільший – в АР Крим – 15,5 днів.

Показник летальності на онкологічних ліжках в Україні в середньому – 0,9%, однак він залишається значно вищим в АР Крим – 2,2% (у 2006 році - 2,4%).

У 2007 році в системі онкологічної служби України працювало 1786 лікарів-онкологів, або 0,39 на 10 тисяч населення (Табл. М8), проте в ряді областей показник був значно нижчий: в Миколаївській області – 0,23; Херсонській – 0,25; Закарпатській – 0,28; Житомирській – 0,29.

Із загальної кількості онкологів пройшли атестацію 68,8 %, при цьому вищу та першу категорію мають 940 лікарі, або 76,5% атестованих. У Львівській області атестовано 52,8%, Харківській області – 52,5%, у Кіровоградській – 56,3%, в м. Києві – 56,4%, у Закарпатській області – 57,1%. (Табл. М9).

Ендоскопічна служба представлена 1060 ендоскопічними відділеннями та кабінетами проти 1050 у 2006 році (Табл. М10). Вони обладнані 3077 апаратами, з яких діючих 1935 фіброгастроскопів, 594 фібробронхоскопів, 440 фіброколоноскопів (у 2006 році відповідно: 1844, 583 і 423). Кількість ендоскопічних відділень, апаратів, та досліджень порівняно з 2006 роком збільшилась.

Середнє навантаження на 1 гастроскоп складає 678 досліджень (в 2006 р. – 706), на 1 бронхоскоп - 267 (в 2006 р. – 261) і на 1 колоноскоп 159 –(в 2006 р. – 146) досліджень на рік. В окремих регіонах ці показники значно відрізняються. Так, навантаження на 1 гастроскоп у Черкаській області складає 1068 дослідження, тоді як у Запорізькій, Одеській та Донецькій областях – 523-505. Навантаження на 1 бронхоскоп коливається від 94 досліджень у Харківській області до 901 – у Херсонській. Навантаження на 1 колоноскоп – від 80 досліджень у Хмельницькій області до 306 – у м. Севастополі. Такі розбіжності свідчать про недостатнє використання апаратури в ряді регіонів.

Один лікар-ендоскопіст в середньому в Україні виконує 1266 досліджень на рік, в тому числі 1063 гастроскопій, 95 бронхоскопій, 77 колоноскопій. Навантаження на 1 лікаря-ендоскопіста в областях коливається від 1605 у Кіровоградській до 662 у Запорізькій.

Таким чином, існують значні резерви в покращанні діагностики злоякісних новоутворень при раціональному використанні ендоскопічної апаратури.

У 2007 році в Україні було зареєстровано 59 цитологічні лабораторії, в яких було виконано 20329830 цитологічних досліджень, що складає 4375,2 на 10 тисяч населення (у 2006 р. – 54 лабораторії, виконано 20313381 дослідження, або 4345,2 на 10 тисяч населення). Як і раніше у Житомирській, Сумській, Херсонській, Чернівецькій та Чернігівській областях цитологічні лабораторії відсутні (Табл. М11).

Суттєво знизилось число цитологічних досліджень у Вінницькій, Закарпатській, Київській, Луганській, Херсонській, Чернігівській областях. Тобто можливості цитологічного скринінгу використовуються недостатньо, що особливо важливо при діагностиці раку жіночих статевих органів.

Таким чином, матеріально-технічна база онкологічної служби у 2007 році в цілому по Україні дещо поліпшилась. Проте, в ряді регіонів вона, як і раніше, залишається на низькому рівні, що тягне за собою зменшення можливостей в наданні населенню спеціалізованої онкологічної допомоги.

Таблиця М1. **Мережа закладів охорони здоров'я України, в яких розміщені онкологічні ліжка, 2007р.**

Назва закладу	Кількість закладів	Кількість ліжок
Онкологічні диспансери	41	7293
Обласні лікарні	4	165
Міські лікарні	20	790
Центральні районні лікарні	10	230
Дрогобицька міська онкологічна лікарня	1	60
Київська міська онкологічна лікарня	1	545
Харківський обласний центр урології та нефрології	1	60
Львівська лікарня швидкої допомоги	1	20
Дитячі обласні лікарні	17	170
Полтавська міська дитяча лікарня	1	5
Всього	97	9338

Таблиця М2. **Кількість онкологічних відділень (кабінетів) та оглядових кабінетів в лікувально-профілактичних закладах України, 2007р.**

№ п/п	Адміністративні території	Онкологічні відділення	Оглядові кабінети
	Україна	743	2236
1	АР Крим	30	25
2	Вінницька обл.	35	41
3	Волинська обл.	21	25
4	Дніпропетровська обл.	50	243
5	Донецька обл.	47	167
6	Житомирська обл.	26	38
7	Закарпатська обл.	15	154
8	Запорізька обл.	36	79
9	Івано-Франківська обл.	21	34
10	Київська обл.	30	101
11	Кіровоградська обл.	24	129
12	Луганська обл.	37	64
13	Львівська обл.	27	188
14	Миколаївська обл.	21	35
15	Одеська обл.	49	63
16	Полтавська обл.	32	58
17	Рівненська обл.	18	24
18	Сумська обл.	20	92
19	Тернопільська обл.	21	21
20	Харківська обл.	43	110
21	Херсонська обл.	21	47
22	Хмельницька обл.	26	172
23	Черкаська обл.	24	126
24	Чернівецька обл.	17	15
25	Чернігівська обл.	27	145
26	м.Київ	25	36
27	м.Севастополь	0	4